

УДК 378.004

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ

Фатєєва Е.М., к. пед. н.,
доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту
Херсонський державний університет

У статті висвітлена проблема використання інформаційних ресурсів і технологій у підготовці у вищих навчальних закладах майбутніх менеджерів освіти. Інформаційне забезпечення процесу управління полягає в зборі і переробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Розглянуто різноманіття типів інформації, використовуваних під час підготовки менеджерів освіти; окреслено напрями залучення інформаційних технологій в учбовий процес підготовки майбутніх менеджерів освіти; визначені характерні риси застосування інформаційних технологій в освітньому процесі вищого навчального закладу підготовки майбутніх менеджерів освіти

Ключові слова: інформаційне забезпечення, майбутній менеджер освіти, інформаційні ресурси.

В статье освещена проблема использования информационных ресурсов и технологий в подготовке в высших учебных заведениях будущих менеджеров образования. Информационное обеспечение процесса управления заключается в сборе и переработке информации, необходимой для принятия обоснованных управленческих решений. Рассмотрено многообразие типов информации, используемых при подготовке менеджеров образования; очерчены направления привлечения информационных технологий в учебный процесс подготовки будущих менеджеров образования; определены характерные черты применения информационных технологий в образовательном процессе высшего учебного заведения подготовки будущих менеджеров образования

Ключевые слова: информационное обеспечение, будущий менеджер образования, информационные ресурсы.

Fateeva E.M. DATAWARE OF PREPARATION OF FUTURE MANAGERS OF EDUCATION

In the article the problem of the use of informative resources and technologies is lighted up in preparation in higher educational establishments of future managers of education. The dataware of management process consists in collection and processing of information necessary for the acceptance of reasonable administrative decisions. The variety of types of information, managers of education used for preparation is considered; очерченны directions of bringing in of information technologies in the educational process of preparation of future managers of education; the personal touches of application of information technologies are certain in the educational process of higher educational establishment of preparation of future managers of education

Key words: dataware, future manager of education, informative resources.

Постановка проблеми. Забезпечення якісної підготовки менеджерів освіти належить до актуальних проблем сучасної вищої освіти. Інформаційні ресурси не лише визначають економічну потужність країни, але і стають національним багатством.

У сучасних умовах світового соціально-економічного розвитку особливо важливою областю стало інформаційне забезпечення процесу управління, яке полягає в зборі і переробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Перед майбутніми менеджерами освіти зазвичай ставляться завдання отримання інформації, її переробки, а також генерування і передачі нової похідної інформації у виді дій, що управляють. Такі дії здійснюються в оперативному і стратегічних аспектах і ґрунтуються на раніше отриманих даних, від достовірності і повноти яких багато в чому залежить успішне рішення багатьох завдань управління.

Не можна не відмітити, що будь-які рішення, що приймаються, вимагають обробки великих масивів інформації; компетентність керівника залежить не стільки від минулого досвіду, скільки від володіння достатньою кількістю інформації до ситуації, що швидко міняється, і вміння нею скористатися.

Наші дні диктують гостру необхідність упевнено почувати себе на ногах в суспільстві, де значення інформації для всіх сфер громадського життя постійно збільшується. Не викликає сумніву той факт, що ключем до успіху в такому суспільстві являтиметься вміння чітко орієнтуватися у величезному океані інформації і вміння ефективно скористатися цією інформацією.

У зв'язку із цим проблема використання інформаційних ресурсів і технологій у підготовці у вищих навчальних закладах майбутніх менеджерів освіти є дуже актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Широке коло питань вказаної проблематики досліджувалося в наукових працях багатьох українських та зарубіжних вчених, що підкреслює важливість і актуальність розв'язуваних проблем.

Питання інформаційного забезпечення підготовки майбутніх менеджерів освіти знайшли відображення в працях вітчизняних і зарубіжних науковців. У дослідженні піднятої проблеми особливо важливими є наукові роботи В.І. Бондаря, Л.І. Даниленко, Г.В. Єльнікової, Ю.А. Конаржевського, В.І. Маслова, О.А. Орлова, Н.М. Островерхової, В.С. Пікельної, В.С. Татьянченко, Т.І. Шамової щодо систематизації управлінської інформації; В.Ю. Бикова, В.Ю. Бодрякова, Н.О. Вербицької, В.І. Журавльова, О.А. Орлова, В.Д. Руденко, Ю.В. Чернова – щодо впорядкування збору, обробки, збереження організаційно-управлінських даних; С.І. Архангельського, І.Є. Булах, Г.А. Дмитренка, Ю.Я. Табакова, Л.І. Фішмана – з питань забезпечення зворотного зв'язку в педагогічних системах [4].

Постановка завдання. Мета статті – показати актуальність залучення інформаційного забезпечення в процесі підготовки майбутніх менеджерів освіти.

Виклад основного матеріалу. Інформаційні ресурси не лише визначають економічну потужність країни, але і стають національним багатством. А активне впровадження технологій інформатизації суспільства не могло не торкнутися системи вищої освіти. Із впровадженням новітніх інформаційних технологій у вищу освіту також пов'язана оптимізація процесу входження вищої школи у світовий освітній простір.

Інформаційне забезпечення – це сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі [2].

Існує різноманіття типів інформації, використовуваних під час підготовки менеджерів освіти: факти оцінки, прогнози, узагальнені зв'язки, чутки.

Факт – подія або умова, яка спостерігається безпосередньо (простий вид інформації).

Оцінки відрізняються від фактів тим, що базуються швидше на висновках і (чи) статистичних прийомах, а не на прямому спостереженні і підрахунку. Така оцінка може відрізнятися від дійсного факту у двох напрямках. Оскільки вона базується на вибірці, на неї впливає помилка вибірки; крім того, на неї впливає також помилка виміру, бо вона ґрунтована не на безпосередньому спостереженні. Наслідки обох помилок

можуть бути зведені до мінімуму: першої – шляхом збільшення розміру вибірки, другої – за допомогою точніших методів виміру.

Управлінську діяльність можна умовно розділити на три основні категорії [1]. І саме вони визначають і характеризують переважуючі за важливістю, за поширенням види і категорії управлінської інформації.

Інформація зі стратегічного планування дозволяє вищому управлінню нести відповідальність за встановлення довгострокових цілей, накопичення ресурсів для досягнення цих цілей і формулювання політики їх досягнення. Така інформація може включати перспективні оцінки середовища, економічні прогнози і демографічні тенденції.

Контрольна управлінська інформація використовується менеджерами освіти для координації різних підконтрольних їм дій, приведення ресурсів у відповідність до завдань і розробки погоджених оперативних планів. Інформація, яка потрібна цим менеджерам, може включати виробничі зведення і дії, щоробляться іншими керівниками середнього рівня.

Роль контролю в процесі навчання має пріоритетне значення, тому сприяє проникненню інформаційних комп'ютерних технологій у процес контролю, як важливого і невід'ємного елементу процесу навчання.

Оперативна інформація допомагає менеджеру освіти виконувати звичайні і повсякденні операції.

Існує декілька напрямків залучення інформаційних технологій до учбового процесу підготовки майбутніх менеджерів освіти:

1) соціальне – визнання ролі, яку грають технології в суспільстві сьогодні, необхідність для освіти своєчасно і досить точно, повно відбивати інтереси суспільства;

2) педагогічне – інформаційні технології супроводжують процес навчання, надання сучасніших і якісніших матеріалів, підвищення ефективності спілкування між викладачем і студентом за умов індивідуального підходу;

3) професійне – підготовка студентів до таких типів професійної діяльності, які вимагають навичок використання технологій.

Використання досягнень сучасних інформаційних технологій у процесі підготовки майбутніх менеджерів освіти у вищій школі дозволяє їм використовувати нетрадиційні джерела інформації, що розвиває не лише мислення, кругозір, але і підвищує аналітичні здібності й ефективність самостійної роботи [5].

Тому одним із найголовніших напрямків інформатизації сучасного освітнього процесу у вищому навчальному закладі, націленого на довгостроковий стратегічний

розвиток, є забезпечення сфери освіти теорією і практикою розробки і використання інформаційних технологій.

Характерними рисами застосування інформаційних технологій в освітньому процесі вищого навчального закладу підготовки майбутніх менеджерів освіти є:

1) гнучкість – можливість підлаштовувати вже готовий продукт або програму під спеціалізацію спеціальності, під особистий індивідуальний графік студентів;

2) модульність – кожен окремих курс створює цілісне уявлення про певну предметну область. Це дозволяє з набору незалежних курсів-модулів формувати учебну програму, що відповідає індивідуальним або груповим принципам;

3) економічна ефективність;

4) нова роль викладача – на нього покладаються такі функції, як координування пізнавального процесу, коригування курсу, що викладається, консультування, керівництво учбовими проектами, допомога в професійному самовизначенні;

5) спеціалізований контроль якості – як форми контролю використовуються комп'ютерні інтелектуальні тестуючі системи [5].

Інформація має ряд характерних особливостей, таких як корисність, вірогідність, однозначність, періодичність, неперечливість, надмірність.

Корисність інформації прийнято оцінювати за тим ефектом, який ця інформація здійснює на результати управління. На практиці інформація може бути зовсім непотрібною (не змінює ймовірності досягнення мети і розв'язання поставлених завдань) і надзвичайно цінною, дає змогу підвищити ймовірність досягнення цілі.

В інших випадках одержана інформація може призвести до прийняття рішення, що змінює положення об'єкта управління в гірший бік, тобто зменшує ймовірність досягнення цілі, – ця інформація називається дезінформацією.

Важливою якісною характеристикою інформації є її вірогідність. Вірогідною вважають інформацію, яка не перевищує припустимий рівень перекручення дійсного явища або процесу і відображає те, що вона повинна відображати. На вірогідність інформації, яка надходить, впливають інформаційні бар'єри, тобто перешкоди, що заважають збереженню кількості й якості інформації і призводять до її неповноти (географічні, відомчі, економічні, технічні, психологічні бар'єри).

Надмірність інформації (повторюваність, дублювання) може бути корисною, якщо вона підвищує надійність системи даних, і непотрібною, якщо вона містить дані, які

повторюються і не використовуються для прийняття рішень. Кожний менеджер освіти за будь-яких обставин повинен забезпечувати надійну цінність інформації, що передається. Критерієм в оцінці цієї вимоги є глибина, змістовність і ступінь відповідності інформації поставленим цілям.

Для ефективного функціонування системи управління важливе значення має своєчасність надходження інформації. Часткова інформація, одержана своєчасно, значно корисніша для управління, ніж повна інформація за всією формою, яка одержана із запізненням. Досвід показує, що багато простоїв техніки і людей трапляються через недостатнє оперативне забезпечення управлінського апарату потрібною вірогідною інформацією [3].

До важливих характеристик, які визначають якість інформації, належать безперервність і систематичність її надходження. Інформація має надходити постійно, оскільки завжди виникає потреба в розробці і коригуванні управлінських інформаційних рішень.

Інформаційне забезпечення припускає: поширення інформації, тобто представлення майбутнім менеджерам освіти інформації, необхідної для рішення управлінських, науково-виробничих й інших питань, що виникають у процесі діяльності; створення найбільш сприятливих умов для ефективного поширення інформації.

Висновки. Прискорення науково-технічного прогресу пред'являє все більш високі вимоги до інформаційного забезпечення майбутніх менеджерів освіти. Підвищення ефективності підготовки майбутніх менеджерів освіти забезпечується сформованістю особового потенціалу: інформаційного інтересу під час використання автоматизованої повчальної системи; інформаційної культури; практичних навичок роботи в програмному забезпеченні, необхідних менеджерам в майбутній професійній діяльності.

Суперечності, що існують і загострюються із розвитком інформатизації суспільства, актуалізують підхід до підготовки фахівців у контексті розгляду діяльності із впровадження і використання комп'ютерно-інформаційних систем (менеджменту інформаційних систем), акцентуючи соціально-культурну спрямованість інформатизації та інформаційної діяльності.

Подальші дослідження щодо теорії і практики підготовки майбутніх менеджерів освіти впровадженням і використанням інформаційних систем потребують виявлення й об'єктивного аналізу взаємозумовлених закономірностей і явищ соціальної дійсності, які виникають у процесі і внаслідок

док інформатизації, узагальнення існуючих підходів до гуманізації і гуманітаризації підготовки фахівців.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Берека В.Є. Магістерська підготовка майбутніх менеджерів освіти / В.Є. Берека ; за ред. А. Сиротенка. – Хмельницький : Вид-во ХГПА, 2008. – 357 с.
2. Інформаційне забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org>.

3. Калініна Л. Система інформаційного забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом / Л. Калініна. – К. : Айлант, 2005. – 275 с.
4. Калініна Л.М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології / Л.М. Калініна. – Київ : науково-видавничий центр «ІНФОРМАВТОДОР», 2008. – 444 с.
5. Крижко В.В. Теорія та практика менеджменту в освіті / В.В. Крижко. – Запоріжжя : Просвіта, 2003. – 272 с.

УДК 355.23

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ТИЛУ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Шевченко А.В.,
заступник начальника академії з тилу, начальник тилу
Військова академія (м. Одеса)
аспірант заочної форми навчання
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

У статті розкриті практичні підходи до формування фахової компетентності в курсантів, які навчаються на факультеті підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення. Головна увага зосереджена на характеристиці організаційно-педагогічних умов, які мають вплив на формування всіх критеріїв фахової компетентності майбутніх офіцерів тилу. Проаналізовано основні складові структурної моделі, яка впроваджена у професійну підготовку курсантів Військової академії (м. Одеса).

Ключові слова: фахова підготовка, майбутні офіцери тилу, організаційно-педагогічні умови, педагогічне моделювання, структурно-функціональна модель.

В статье раскрыты практические подходы к формированию профессиональной компетентности курсантов, которые учатся на факультете подготовки специалистов материально-технического обеспечения. Главное внимание сосредоточено на характеристике организационно-педагогических условий, влияющих на формирование всех критериев профессиональной компетентности будущих офицеров тыла. Проанализированы основные составляющие структурной модели, которая внедрена в профессиональную подготовку курсантов Военной академии (г. Одесса).

Ключевые слова: профессиональная подготовка, будущие офицеры тыла, организационно-педагогические условия, педагогическое моделирование, структурно-функциональная модель.

Shevchenko A.V. ORGANIZATIONAL PEDAGOGICAL CONDITIONS AND STRUCTURALLY FUNCTIONAL MODEL OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE LOGISTICS OFFICERS IN THE PROCESS OF TRAINING IN HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS

The article describes practical approaches to the formation of professional competence of the students who are studying at the faculty of specialist training of logistic support. The main attention is focused on the characteristics of the organizational and pedagogical conditions that have an impact on the formation of all the criteria of professional competence of future logistics officers. The main components of structural model, which was introduced in the professional training of cadets of the Military Academy (Odessa city) were analyzed.

Key words: professional training, future logistics officers, organizational and pedagogical conditions, pedagogical modeling, structurally functional model.

Постановка проблеми. Час показав, що нові умови ведення бойових дій вимагають від офіцерів тилу вміння швидко реагувати на запити армії, приймати нестандартні

рішення, передбачати наслідки своєї господарсько-економічної діяльності. Доволі часто від фахової компетентності офіцерів тилу залежить успішність усієї бойової опе-